Viburnum opulus
Gelderse roos

Viburnum opulus (Gelderse roos) is een grote heester afkomstig uit Europa, Noord-Afrika en grote delen van gematigd Azië. De soort groeit van nature in vochtige bossen, houtwallen, beekdalen en moerasranden. De Gelderse roos bereikt doorgaans een hoogte van drie tot vijf meter, met een vergelijkbare breedte. De dicht vertakte kroon is breed uitgroeiend, vaasvormig tot rond. Oudere exemplaren ontwikkelen vaak een meerstammige natuurlijke en karaktervolle habitus.

De bladeren van *Viburnum opulus* zijn drie- tot vijflobbig, sterk lijkend op die van een esdoorn, frisgroen van kleur en voorzien van een grof gezaagde rand. In de herfst ontwikkelen spectaculaire herfstkleuren geel, oranje tot rood. In mei en juni verschijnen opvallende platte schermvormige bloeiwijzen met kleine roomwitte fertiele bloemen in het midden en grotere steriele randbloemen die insecten aantrekken. Na de bloei ontstaan glanzende helderrode bessen, die vaak tot diep in de winter aan de struik blijven hangen en belangrijk zijn voor vogels die ze pas na vorst (waardoor het suikergehalte toeneemt) eten. De bast is grijsbruin en relatief glad. Jonge twijgen zijn groen tot roodbruin en bevatten een zacht merg.

Viburnum opulus wordt veel toegepast in natuurlijke beplantingen, bosranden, houtsingels en ecologische tuinen, mede vanwege zijn hoge natuurwaarde. De soort groeit het best op voedselrijke, matig vochtige tot vochtige bodems, maar is breed toepasbaar zolang de bodem niet extreem droog is en de standplaats in volle zon tot halfschaduw. Door de combinatie van rijke bloei, opvallende vruchten en herfstkleur heeft de Gelderse roos de hoogste sierwaarde onder inheemse planten. Bovendien vormt hij een waardevolle voedselbron en schuilplaats voor insecten, vogels en andere fauna, waaronder ook de zwarte bonenluis.

SEIZOENSKLEUREN

BEPLANTINGSTYPES

Boomtypen: bosplantsoen, solitair heesters | **Overige beplanting**: onderbeplanting

TOEPASSING

Locatie: park, groenstrook, bakken/containers, daktuin, grote tuin, kleine tuin, patiotuin, begraafplaats, verkeer, industrie, landschap, ecologische zone, windsingel, kustgebied | **Verharding**: geen | **Beplantingsconcepten**: ecobeplanting, landschappelijke beplanting

EIGENSCHAPPEN

Kroonvorm: rond, vaas | **Kroonstructuur**: gesloten | **Hoogte**: 3 - 5 m | **Breedte**: 2 - 4 m | **Winterhardheidszone**: 4A - 8B

STANDPLAATS

Wind: verdraagt wind, verdraagt matige zeewind | **Grondsoort**: löss, zavel, veen, zware klei, lichte klei, zand, lemige grond, alle grondsoorten | **Voedselrijkdom**: matig voedselrijk, voedselrijk | **Bodemvochtigheid**: vochtig, nat | **Lichtbehoefte**: zon, halfschaduw | **pH-waarde**: zuur, neutraal, basisch | **Biodiversiteit**: bijen, vlinders, vogels, nectarwaarde 1, pollenwaarde 1 | **Extreme condities**: verdraagt luchtverontreiniging

PLANTKENMERKEN

Bloem: schermen, tuilen, bolvormig, opvallend | **Bloemkleur**: roomwit | **Bloeitijd**: mei - juni | **Bladkleur**: bronskleurig uitlopend, groen, onderzijde grijs | **Blad**: bladverliezend, gezaagd, getand, gelobd | **Herfstkleur**: geeloranje, oranjerood, roodviolet | **Vrucht**: opvallend, rijke vruchtdracht, giftig, trossen, bes | **Vruchtkleur**: rood | **Bastkleur**: grijsbruin | **Bast**: glad | **Twijgenkleur**: roodbruin, groen | **Twijgen**: kaal, met lenticellen, verticale takstand, hangend, lange scheuten | **Wortelstelsel**: diepgaand, oppervlakkig, uitgebreid, sterk vertakt, penwortel, worteluitlopers

EBBEN trees since 1862

TreeEbb